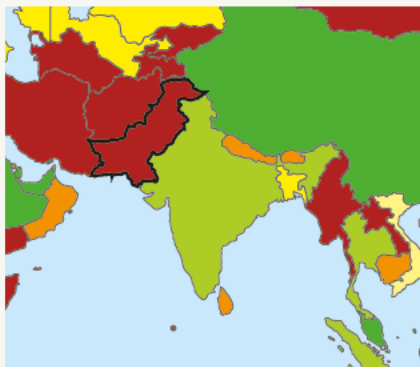

Basfakta (2020)

Folkmängd: 209 miljoner

BNP, nominellt: 263 miljarder USD

BNP/capita: 1 260 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Strategiskt intresse från Kina som konkretiseras i investeringar och finansieringsmöjligheter
- + Goda relationer med bilaterala givare och utvecklingsbanker
- + Tillväxtpotential med stor inhemsk ekonomi och ung befolkning
- + Relativt stabilt banksystem
- + Betydande inflöde av remissor

Svagheter

- Risk för politisk instabilitet, givet sociala och geopolitiska spänningar och militärens inflytande i ekonomi och politik
- Skör ekonomisk stabilitet pga. svaga statsfinanser och externbalanser
- Utmanande affärsmiljö och hög korruption

Potential för stärkta tillväxtutsikter

Pakistan har en stor ekonomi med en BNP på 263 miljarder USD (2020) och världens 5:e största befolkning på ca 210 miljoner, faktorer som skapar en viss motståndskraft och tillväxtpotential. Ekonomin drivs av hushållskonsumtion som motsvarar 80 % av BNP. Konsumtionen stabiliseras av robusta inflöden av remitteringar från pakistanier utomlands som uppgår till ca 10% av BNP. Flödena, varav över hälften härrör från Gulfstaterna, är landets främsta valutaintjänare. Tjänstesektorn svarar för 60% av BNP medan tillverkningsindustrin och exportsektorn är underutvecklade och motsvarar låga 13 respektive 10% av BNP.

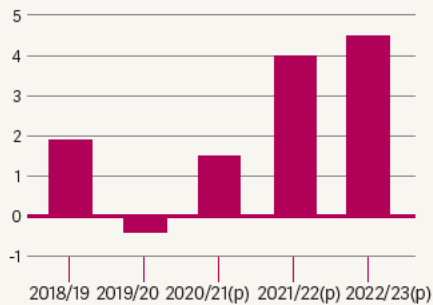
Som ett av de fattigaste länderna i Asien står Pakistan inför en rad strukturella utmaningar, inte minst att skapa jobb åt en växande ung befolkning. Jordbrukssektorn svarar för 20% av BNP men sysselsätter 40% av arbetskraften. Svaga institutioner och ett besvärligt affärsklimat avspeglas låga investeringsnivåer och låga statsintäkter vilket i sin tur bidrar till en eftersatt infrastruktur. Bankväsendet är relativt stabilt men är starkt exponerat mot staten medan kreditgivningen till privat sektor är begränsad. En latent risk för politisk instabilitet består givet geopolitiska, religiösa och sociala spänningar. Med militant islamism och väpnade konflikter i delar av landet är Pakistan ett av de mer våldsdrabbade länderna i världen. Vidare har militären och en dynastisk politisk elit, vars särintressen tidvis står i konflikt med välbehövliga reformer, stort inflytande över politiken. Situationen underminerar förmågan att uthålligt driva en disciplinerad ekonomisk politik. Det bidrar till landets ekonomiska sårbarhet som återspeglas i en hög offentlig skuldsättning, stora externa finansieringsbehov och en relativt svag valutareserv. Flera trender inger likväl hopp om att landets tillväxtpotential kan vara på väg att stärkas. För det första kan en viss förbättring noteras i det inhemska säkerhetsläget sedan 2014, även om trenden tycks mer driven av ökad militär aktivitet än av att underliggande orsaker adresseras. För det andra pågår sedan några år stora infrastruktursatsningar som på sikt kan undanröja infrastrukturella flaskhalsar. Merparten är skuldfinansierade inom ramen för China-Pakistan Economic Corridor (CPEC). Slutligen inledde Pakistan 2019 ett reformprogram med bland annat en mer marknadsstyrd valutakurs och statsfinansiella reformer. Reformerna drivs inom ramen för ett IMF-avtal (juli 2019-sept. 2022) och kan på sikt bidra till stärkta statsfinanser och stabilare makroekonomi.

Reformprogrammet på väg in i svårare fas

Pakistans ekonomi har klarat sig förhållandevis väl genom pandemin trots svåra påfrestningar i form av ökad fattigdom och arbetslöshet. Nedgången i ekonomin har varit mild då myndigheterna undvikit långvariga landsomfattande nedstängningar till förmån för mer riktade restriktioner. Under budgetåret FY20 (juli 2019-juni 2020) krympte BNP med 0,4%. För FY21 väntas en svag tillväxt på drygt 1% efter att en tredje smittvåg under våren dämpat återhämtningen. I prognosen ligger en BNP-tillväxt som gradvis tilltar från 3-4% FY22 till 4-5% åren därefter. Tillväxtutsikterna är dock osäkra då smittoläget inte är under kontroll och det kan dröja en bra bit in i 2022 innan en majoritet av befolkningen blivit vaccinerade.

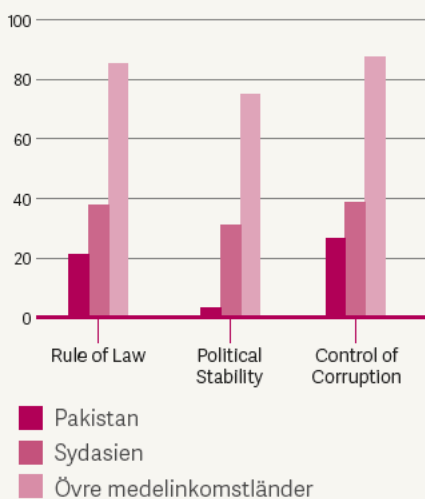
Reformerna som inleddes 2019 bidrar till att offentlig och externskuld inte längre ökar i samma takt som de gjorde för ett par år sedan och skuldkvoterna relativt BNP väntas börja avta när tillväxten återhämtar sig efter pandemin. Flerårigt

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: MIFWEO april 2021, Pakistanskt budgetår (juli-juni)

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken

reformarbete krävs dock för att sanera statsfinanserna. Statskulden inkl. garantier uppgår till över 90% av BNP och ränteutgifter slukar över 40% av statsintäkterna. IMF-programmet pausades våren 2020 men återupptogs i april 2021. Flera politiskt känsliga reformer återstår såsom ökad skatteuppbörd, höjda eltariffer, och reformer av förlusttyngda statsföretag. Det är åtgärder som landet inte måktat genomföra under tidigare IMF-avtal. Utan egen majoritet i parlamentet är det ledande regeringspartiet beroende av bräckliga allianser. Det riskerar att hämma förmågan att få igenom reformer och visar på implementeringsriskerna i IMF-programmet.

Pakistanens externa finanser är alltjämt bräckliga. Bytesbalansunderskott, och låga valutareserver relativt stora kommande skuldförfall gör det kritiskt att löpande säkra multilateral och bilateral finansiering, inte minst från IMF och Kina, landets störste långgivare. Läget har dock förbättrats på flera punkter. Underskotten i bytesbalansen har minskat, delvis p g a en svagare valutakurs och robusta remitteringar. IMF-samarbetet bidrog till att landet för första gången på över 3 år kunde ta upp internationella obligationslån våren 2021. Positivt är även att relationerna till de viktiga gulfstaterna ser ut att vara på väg att repareras. Med stöd från multilateraler, Kina och temporära skuldåtgärder från Parisklubben ser landets externa finansieringsbehov för FY22 att vara på väg att säkras samtidigt som valutareserven ökar gradvis. På sikt är den stora utmaningen att få utväxling i form av tillväxtdynamik och konkurrenskraft av de senaste årens stora skuldfinansierade infrastruktursatsningar, så att landet kan klara de återbetalningar som väntas med början de närmaste 3-5 åren. Med ca två år till nästa parlamentsval och IMF-avtalet som ankare för ekonomisk politik finns utsikter för att landets betalningsförmåga på sikt skall kunna stärkas.

Affärsmiljön

Pakistanens affärsmiljö bedöms som besvärlig men med en positiv trend. I syfte att öka landets låga investeringsnivåer, stärka konkurrenskraften i exportindustrin och skapa sysselsättning har regeringen som tillträdde 2018 gjort affärsmiljön till en av sina prioriteringar. I agendan ingår reformer för att öka tillgången på finansiering för SME-företag och en översyn för att rationalisera och effektivisera regelverk och administrativa processer. 2019 vidtogs åtgärder i denna riktning för att förenkla licens- och tillståndsansökningar, förtullningsprocedurer m.m. bland annat med en ökad digitalisering. Framstegen gjorde att Pakistan det året var en av de främsta klättrarna i Världsbankens affärsklimat-ranking (Doing Business Index, DBI) där landet fn har plats 108 av 190 länder (147, 2018). DBI rankar Pakistan 111 avseende tid och kostnader förknippade med procedurer och logistik vid import och export. Placeringarna tyder på en stor förbättringspotential. Bland utmaningarna finns en stor ineffektiv statsföretagssektor, svaga institutioner och korruptionen som är hög enligt Transparency Internationals korruptionsindex. 2020 föll landets ranking till 124 av 180 länder (117 2018), svagare än genomsnittsplaceringen för tillväxt- och utvecklingsländerna i Asien (90). I Världsbankens Governance Indicators (WBGI) ligger resultaten avseende ekonomiska institutioner ca 50 procent lägre än genomsnittet i regionen.

Ur EKN:s kreditriskperspektiv är centrala aspekter i affärsmiljön relaterade till graden av förutsägbarhet, stabilitet och kvalitet, dels i regleringar som påverkar våra gäldenärers verksamheter och dels i landets legala och institutionella miljö som inverkar på långgivare och fordringsägares ställning. Kvaliteten i regleringsmiljön är enligt WBGI betydligt svagare än snittet i regionen. Regelverken i sig

Svensk export till Pakistan

	MSEK
2020	2 148
2019	3 647
2018	3 134
2017	2 129
2016	2 036

Källa: SCB

EKN:s engagemang

	MSEK
Garantier	4 136 MSEK
Utfästelser	1 534 MSEK

rapporteras i vissa avseende vara relativt modernt, marknadsbaserat och välutvecklat i jämförelse med andra tillväxtländer. Utmaningar återfinns i implementeringen liksom i bristande harmonisering av regelverk och tillämpning mellan landets provinser. EKN har begränsad erfarenhet av fordringsåtervinning i Pakistan. På den legala sidan står sig Pakistan dock bättre i en regional jämförelse. DBI indikerar förvisso att tidsdräkten för att lösa en kommersiell tvist via domstol tenderar att vara lång men återvinningsgraden vid företagskonkurser (i affärer med säkerheter) uppskattas till 43%, i linje med genomsnittet i regionen (40%).

I företagssektorn tenderar familjeägda konglomerat att dominera bland större företag. Tillgång på finansiell information är relativt god avseende banker, större företag och börsnoterade företag. Dessa redovisar enligt den internationella standarden IFRS. Sedan 2015 kan även mindre bolag redovisa enligt IFRS. Brister i banksystemets hantering av risker för penningtvätt och terrorfinansiering gör att landet sedan 2018 är placerad på Financial Action Task Force (FATFs) sk"grå lista". För att minska risken att internationella banker reducerar sina relationer med landets banker, med negativa följder för internationella betalningar följer Pakistan en åtgärdsplan. I FATF utvärdering i februari 2021 kvarstår landet på listan men betydande framsteg noteras (av 27 punkter bedömer FATF 24 som mestadels åtgärdade). Nästa utvärdering sker i juni 2021 men Pakistan har flaggat för att mer tid behövs för att åtgärda de sista punkterna.

EKN:s policy

EKN klassificerar Pakistan i landrisklass 7 (av 0 till 7) sedan 2011. Normal riskprövning gäller för affärer med finansministeriet, banker och företag. Det innebär att det inte finns några på förhand givna begränsningar i garantigivningen och att affärerna bedöms på egna meriter utan särskilda krav eller villkor. För offentliga köpare finns krav på rembours, bank- eller statsgaranti.

EKN:s åtagande och erfarenhet

2016-20 ställde EKN ut garantier i 295 affärer för 37 exportföretag för 4,1 miljarder SEK. Det är en ökning från föregående 5-årsperiod (2,6 mrd). Flödet domineras av statsrelaterade motparter och telekom. SME svarar för 6%. Men än hälften av garantivolymen avser affärer med kredittid upp till ett år, varav 20 % avser sk remboursgarantier där EKN delar risk med banker som bekräftar remburser för svensk exportörs räkning och där motpartsrisken ligger på pakistanska banker. EKN:s engagemang uppgår till 5,6 miljarder SEK. Statsrelaterade motparter dominerar. Telekom- och kraftsektorerna svarar tillsammans för ca 10%.

EKN:s betalningserfarenhet är god med få skador på senare år. Betalningsdröjsmål är mindre vanliga. Av garantier utfärdade 2016-20 förekom dröjsmål i 5% t o m. maj 2021. Det förklaras delvis av den stora andelen remboursgarantier. Exkluderas dessa stiger andelen till 18%. Dröjsmålen varade i snitt 88 dagar. De senaste 5 åren har EKN skadereglerat en affär. Fordringar på pakistanska staten ligger under sk Parisklubbsavtal och uppgår till drygt 460 MSEK. De hänför sig till till omförhandlingar med landets externa långgivare 1999-2001. Under pandemin valde Pakistan att utnyttja möjligheten till uppskov inom ramen för G20:s s.k. skuldinitiativ (DSSI). Uppskovet avser förfall under Parisklubbsavtalet under perioden 2020-21.